Vти Македонски психијатриски конгрес со меѓународно учество

Vth Macedonian Psychiatric Congress and International Meeting

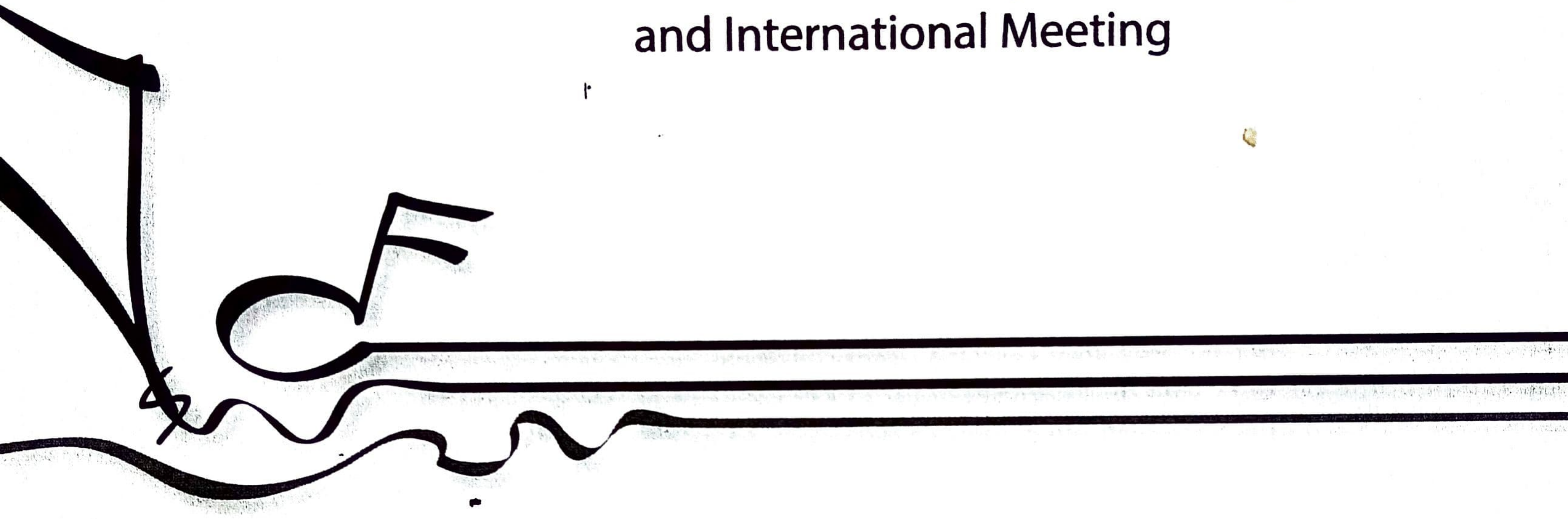

ЗБОРНИК НА АПСТРАКТИ

22 – 26 мај 2013, Охрид, Република Македонија

BOOK OF ABSTRACTS

22 – 26 May 2013, Ohrid, Republic of Macedonia

KRKA | sponsor of the event

18F-FDG кој дава директен увид во интензитетот на метаболизмот на гликозата во мозочното ткиво, во разни стадиуми на Alzheimer-овата деменција (АД), додека депозицијата на амилоидните плаки се прикажува со 11C-PiB, 18 F-PiB, 18F-Florbetaben, 18F-Florbetapir. "Tau" протеинот којшто е депониран во неврофибриларните вретена специфично се визуелизира со 18F-FDDNP, 11C-quinoline и benzamidizole. Инсуфициенцијата на холинергичниот систем којшто е дел од комплексната невродегенеративна каскада кај АД се следи in vivo со обележениот синтетски супстрат на ацетилхолинестеразата 11C-PMP. Најновите трасери ја откриваат и микроглијалната активација при невроинфламацијата. Стриаталниот допамински дефицит се евалуира со 18F-DOPA кој овозможува прикажување и квантифицирање на пресинаптичниот допаминергичен интегритет, а радиолиганди обележени со 11C даваат увид во состојбата на пресинаптичкиот допамински транспортер. Кај деменцијата со Lewy телца, за разлика од болните со АД, со изотопниот метод може да се открие допамински дефицит. Цел на трудот е прикажување на можностите на нуклеарната медицина во дијагностицирањето и третманот на деменциите. Еднофотонската компјутеризирана томографија (SPECT) и позитронската емисиона томографија (PET), со софистицираната палета на радиофармацевтски препарати, последниве две децении овозможуваат побрзо откривање и проучување на патофизиологијата на деменциите. Проценката на дистрибуцијата на мозочната хипоперфузија со користењето на 99mTc-HMPAO или ECD, како комплементарен дијагностички модалитет, овозможува диференцирање на најчестите видови на деменции. Најприменуван трасер за PET е 18F-FDG кој дава директен увид во интензитетот на метаболизмот на гликозата во мозочното ткиво, во разни стадиуми на Alzheimer-овата деменција (АД), додека депозицијата на пресинаптичниот допаминергичен интегритет, а радиолиганди обележени со 11C даваат увид во состојбата на пресинаптичкиот допамински транспортер. Кај деменцијата со Lewy телца, за разлика од болните со АД, со изотопниот метод може да се открие допамински дефицит.

O-040
PATTERNS OF ALCOHOL USE AND PEER VIOLENCE AMONG TEENAGERS IN REPUBLIC OF MACEDONIA: ASSOCIATIONS WITH SEX AND SOCIOECONOMIC STATUS

Haxhihamza K.[1], Raleva M.[1], Arsova S.[1], Hani F.[2], Jordanova Peshevska D.[3], Isjanovska R.[4], Filov I.[5], Isjanovski V.[6], Sushevska L.[7]
[1]Clinic of psychiatry-Medical faculty, University " St Cyril and Methodius" Skopje, Macedonia;
[2]State Secondary School Gymnasium "Ibrahim Temo"- Struga, Macedonia;
[3]World Health Organization Country Office Skopje, Macedonia;
[4]Institute of Epidemiology with biostatistics and medical informatics, Medical faculty, University "St. Ciril & Metodij", Skopje, Macedonia;
[5]Psychiatic hospital "Demir Hisar"- Demir Hisar, Macedonia;
[6]Psychiatric hospital "Skopje"-Skopje, Macedonia;
[7]City General Hospital "8thSeptember"-Skopje, Macedonia;

The search for one risk factor of influence for alcohol use at adolescents has always failed. An alternate approach is advocated and tested: exposure to and impact of various types of risk factors to understanding alcohol use.
In the period from March to May 2010, in six secondary schools in Skopje, Gostivar, Struga, Bitola and Shtip a "Cross section" type of study was performed. Participants were 664 students (258 males and 406 females) from the final year of secondary school (age 18-19 years). Data collection was conducted with Adverse Childhood Experience questionnaire. Differential exposure to and impact of risk factors on alcohol drinking and exposure to peer violence behaviors were tested for differences by sex and socioeconomic status.
The results show that almost 75% of both male and female adolescents used alcohol at some time at their life. More than 1/3 of male and little less than ¼ of female adolescents used alcohol for the first time while they were in elementary school (age 7-14 years). Almost all of them (around 95%) drunk last 30 days and, during this time they had more than six drinks in one occasion. Male adolescents use alcohol more frequently than female members of examined group.
The results show that verbal violence (threatening, swearing and intimidation) is more often reported than actual harmful behavior (hitting or throwing

something at adolescents).
In general, female participants reported peer violence more often than their male peers, with or without combined use of alcohol
With statistical analysis significant associations were established between consumption of alcohol, peer violence, sex, and socioeconomic status.

O-041
MEDICAL, SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF THE PERSONS ON SUBSTITUTIVE TREATMENT IN KOSOVO

Berisha B., Statovci Sh., Fanaj N., Serreqi V., Mecinaj Sh., Poniku I.
Psychiatric Clinic -University Clinical Center of Kosovo

Addiction presents a significant public health issue in Kosovo. Many preventive and treatment programs have been initiated to prevent this phenomenon from happening, having the last one with the MMT program in April 2012. Since then have been included about 300 individuals who are a constituting part of the program.
Purpose: Our study aims to interpret the MMT results by ASI
Result: In the study there were involved 61 individuals who are on MMT.
86.9% male, average age: 32.49.
Involvement: 90.2% methadone, 8.2% buprenorphine and 1.6% naltrexone. 57.4% of them are on treatment for years. 24.6% were not stopped by the police, 41% have never been imprisoned. 29.5% treated for over-dosage and detox. 23% report good relationships
55.7% report improvement of the relationships while on treatment.
86.9% went through severe emotional periods.
45.9% find important the treatment beyond addiction.
We have noticed a significant negative correlation between treatment period and gravity index in the last 30 days and a significant positive correlation with the perception of importance of treatment. In both cases the correlation strength was medium.
Conclusion: MMT shows to be efficient in Kosovo with a recommendation to include a highest possible number of addicts, increase the human capacities with fund increase from the competent authorities.

O-042
КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА НА УПОТРЕБАТА НА ЦИГАРИ, АЛКОХОЛ И ДРОГИ КАЈ СРЕДНОШКОЛЦИ НА ВОЗРАСТ ОД 16 ГОДИНИ ВО СКОПЈЕ 2008-2012 ГОДИНА

Essential Oнчева С.

Цел: Да се споредат резултатите од ЕСПАД истражувањето во Скопје, Република Македонија, реализирано во 2008 и 2012 година со ученици на возраст од 16 години.
Материјал, методи: Користен е стандарден ЕСПАД прашалник. Рандомизиран примерок. Извршена е компаративна анализа на резултати од у~еници на возраст од 16 години од 20 средни училишта во Скопје.
Резултати и дискусија: Опаѓа бројот на ученици кои се изјасниле дека пушеле (животна преваленца) 41,2% во 2012/ 47.1% во 2008 година. Бројот на ученици кои имале искуство со алкохолот во текот на животот исто така опѓа 59,8% во 2012/61,6% во 2008 година. И во 2012 година постои значајна разлика меѓу претставници на различни етнички групи, во однос на пиењето алкохол (пиењето е значително помалку застапено кај албанците, во споредба со македонците). Во 2012 година загри`ува бројот на млади кои пиеле алкохол последниот месец (38,1%), односно 22,7% во последната недела, додека во последниот месец биле пијани 9%. Се намалува и бројот на ученици кои изјавиле дека користеле марихуана во текот на животот: 8,73% во 2012/ 10,4% во 2008 година. Намален е и бројот на млади кои имале искуство со седатив: 4,5% во 2012/11% во 2008 година; амфетамин: 1% во 2012/2,4% во 2008 година; ЛСД: 0,79% во 2012/1,7 во 2008 г; хероин: 0,87% во 2012/1,4% во 2008 и алкохол со таблети: 1,4% во 2012/2,6% во 2008 година. Првото искуство со алкохол, како и со седативи е најчесто на помлада возраст во споредба со цигарите и другите видови дроги, со кои најчесто се започнува на 15 годишна возраст.
Заклучоци: Пушењето цигари и пиewето алкохол се широко распространети меѓу учениците. И покрај широката распространетост, сепак се бележи одреден пад во употребата на цигари и алкохол во споредба со 2008 година. Загрижува пиењето на повеќе алкохолни пијалоци во една прилика, пиењето алкохол во последниот месец, како и бројот на опивање од алкохол. И во однос на другите дроги, се бележи намалување на бројот на млади кои се изјасниле дека користеле дроги.